

Ár 2013, föstudaginn 8. febrúar, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Haukur Guðmundsson, formaður, Geir Arnar Marelsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir, Jóhann Tómas Sigurðsson og Guðlaug B. Ólafsdóttir.

Fyrir er tekið **mál nr. 183/2012**:

M
gegn
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og F, hér eftir nefndur varnaraðili, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 23. nóvember 2012, með kvörtun sóknaraðila, dagsettri 20. nóvember 2012. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 26. nóvember 2012, var kvörtunin send varnaraðila og honum gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila bárust með bréfi dagsettu 7. desember 2012. Var bréfið sent sóknaraðila, með bréfi nefndarinnar, dagsettu 13. desember 2012, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir bárust með bréfi, dagsettu 7. janúar 2013.

Málið var tekið fyrir á fundi nefndarinnar 8. febrúar 2013.

II.

Málsatvik.

Þann 2. nóvember 1999 var skuldabréf nr. X, að fjárhæð kr. 830.000, gefið út af A, til FF. Varnaraðili hefur nú tekið yfir réttindi og skyldur FF skv. skuldabréfinu. Sóknaraðili og B, tókust á hendur sjálfskuldarábyrgð in solidum á láninu.

Fyrir liggur ódagsett skjal „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga“, sem sóknaraðili skrifaði m.a. undir. Þar kom fram að greiðandi að láni að fjárhæð kr. 830.000 væri A og sóknaraðili og B tækjust á hendur sjálfskuldarábyrgð. Tiltekið var að ekki yrði meira en helmingi lánsfjár varið til greiðslu á skuldum greiðanda eða annarra hjá sparisjóðnum. Þá staðfestu sjálfskuldarábyrgðaraðilar að hafa fengið og kynnt sér bækling sparisjóðanna um sjálfskuldarábyrgðir. Óskuðu sjálfskuldarábyrgðaraðilar eftir því að greiðslugeta greiðanda yrði ekki metin og settu upphafsstafi sína við það val. Tekið var fram að greiðslumat færi ávallt fram ef lánsfjárhæð væri hærri en kr. 1.000.000. Þann 19. september 2001 var gerð breyting á greiðsluskilmálum skuldabréfs nr. X, sem sóknaraðili skrifaði m.a. undir.

Þann 27. ágúst 2002 var aðfarargerð nr. Y tekin fyrir hjá sýslumanninum í Keflavík. Gerðarbeiðandi var FF og gerðarþoli sóknaraðili. Hún mætti ekki til

gerðarinnar. Gerðarbeiðandi krafðist fjárnáms fyrir kröfu að fjárhæð kr. 1.011.452. Greiðsluáskorun hafði verið birt sóknaraðila þann 10. apríl 2002. Gert var fjárnám í C og bifreið E.

Þann 10. júlí 2003 var gerð skuldskeyting á umræddu skuldabréfi. Sú breyting var gerð á skuldabréfinu að sóknaraðili yrði framvegis greiðandi að umræddu láni. Hafði hún kynnt sér ákvæði bréfsins og hafði breytingin verið skráð á frumrit bréfsins. Greiðandi, A, yrði framvegis ábyrgðarmaður. Ábyrgð B hélst óbreytt.

Þann 10. júlí 2003 var gerð breyting á greiðsluskilmálum umrædds skuldabréfs sem sóknaraðili skrifaði undir sem skuldari. Einnig var gerð breyting á greiðsluskilmálum umrædds skuldabréfs þann 10. október 2005 sem sóknaraðili skrifaði undir. Þá var gerð breyting á greiðsluskilmálum þann 2. maí 2008.

Fyrir liggur ódagsett skjal þar sem A og D takast á hendur sjálfskuldarábyrgð á „láni þessu“ Virðist yfirlýsing þessi rituð á bakhlið einhverrar af fyrrgreindum skilmálabreytingum.

Þann 14. júní 2012 var gerð áritun um breytingu á sjálfskuldarábyrgð umrædds skuldabréfs. Samkvæmt beiðni samþykkti varnaraðili að fella niður sjálfskuldarábyrgð D og féll bankinn frá kröfum á hendur honum vegna skuldabréfsins. Sjálfskuldarábyrgð A stóð áfram óbreytt.

Þann 16. október 2012 óskaði lögmaður sóknaraðila eftir upplýsingum um ábyrgðarskuldbindingar hennar við bankann. Nokkur tölvupóstsamskipti áttu sér stað á milli lögmanns sóknaraðila og varnaraðila. Varnaraðili kvað ábyrgðina og seinna skuldskeytingu gilda þann 22. október 2012.

Sóknaraðili skaut málinu til nefndarinnar með kvörtun dagsettri 20. nóvember 2012.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst þess að úrskurðað verði óskuldbindandi og felld verði úr gildi ábyrgðarskuldbinding sóknaraðila sem hún gekkst undir á skuldabréfi nr. X (áður X), upphaflega að fjárhæð kr. 830.000. Þá krefst sóknaraðili þess að úrskurðað verði óskuldbindandi og felld úr gildi skuldbinding sóknaraðila samkvæmt skuldabréfinu í samræmi við skuldskeytingu, dags. 10. júlí 2003.

Sóknaraðili vísar til samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga, dags. 1. nóvember 2001, máli sínu til stuðnings, samkomulag það leysi af hólmi eldra samkomulag sama efnis frá árinu 1998. Samkvæmt 1. gr. samkomulagsins sé markmið þess að draga úr vægi ábyrgða einstaklinga og að lánveitingar verði miðaðar við greiðslugetu greiðanda og eigin tryggingar hans.

Bendir sóknaraðili á að með samkomulaginu hafi aðilar þess, að varnaraðila meðtöldum, sett sér meginreglur til verndar ábyrgðarmönnum í þeim tilvikum þegar skuldaábyrgð eða veð í eigu annars einstaklings eru sett til tryggingar fjárhagslegri skuldbindingu, sbr. 2. másl. 1. gr. samkomulagsins. Þá greini í 2. gr. samkomulagsins að það taki til allra skuldbindinga einstaklinga. Samkvæmt framansögðu álitur sóknaraðili ljóst að samkomulagið taki til ágreinings í máli þessu.

Vísar sóknaraðili til þess að þrátt fyrir að 3. mgr. 3. gr. samkomulagsins mæli fyrir um að fjármálafyrirtæki sé ekki skylt að greiðslumeta skuldara þegar ábyrgð ábyrgðarmanns á skuldum viðkomandi skuldara nemi meira [svo] en kr. 1.000.000 hafi varnaraðila engu að síður borið að upplýsa sóknaraðila um greiðslugetu lántaka, þar sem ætla megi að varnaraðila hafi á þeim tíma verið kunnugt um skuldastöðu hans

og afleita greiðslustöðu, enda hafi síðar komið á daginn að hann hafi ekki staðið undir skuldbindingum sínum, þ.m.t. skuldbindingum skv. umræddu skuldabréfi.

Sóknaraðili álitur að sérstakrar aðgæslu hafi verið þörf þar sem um umtalsverða ábyrgðarskuldbindingu hafi verið að ræða með hliðsjón af efnahag sóknaraðila, auk þess sem varnaraðila hafi mátt vera ljóst að sóknaraðila hafi ekki verið kunnugt um greiðslugetu lántaka. Varnaraðili vissi eða mátti vera kunnugt um að sóknaraðili hafi haft litla sem enga burði til að átta sig á réttaráhrifum undirritunar sinnar á bréfið, auk þess sem varnaraðila hafi mátt vera ljóst að fjárhagsstaða lántaka hafi verið slæm og því hafi hvílt á varnaraðila ríkari kröfur um aðgæslu og upplýsingaskyldu, þ.á.m. með hliðsjón af almennri aðgæsluskyldu lánastofnana.

Sóknaraðili vísar jafnframt til þess að henni hafi aldrei verið gert það sérstaklega ljóst af hálfu varnaraðila hvaða réttaráhrif undirritun hennar á skuldabréfið kynni að hafa í för með sér. Varnaraðili hafi til að mynda ekki gætt annarra ákvæða 4. gr. samkomulagsins við lánveitinguna, m.a. um upplýsingagjöf til ábyrgðarmanns áður en til skuldaábyrgðar var stofnað, sbr. 1. mgr. 4. gr.

Þá vísar sóknaraðili til þess að forsendur séu til að víkja til hliðar skuldbindingu hennar skv. ábyrgðarskuldbindingunni og skuldskeytingu, dags. 10. júlí 2003, á grundvelli 36. gr. laga nr. 7/1936 um samningsgerð, umboð og ógilda löggæringa, þar sem kveðið sé á um að víkja megi samningi til hliðar í heild eða að hluta eða breyta ef það yrði talið ósamgjarnt eða andstætt góðri viðskiptavenju að bera samning fyrir sig. Þá segi í 2. mgr. 36. gr. að við mat samkvæmt 1. gr. skuli litið til efnis samnings, stöðu samningsaðila, atvika við samningsgerðina og atvika sem síðar komu til. Sóknaraðili álitur það andstætt góðri viðskiptavenju í skilningi ákvæðisins, að varnaraðili haldi uppi kröfum á hendur sóknaraðila á grundvelli ábyrgðarskuldbindingarinnar og skuldskeytingarinnar.

Sóknaraðili telur að hafa verði í huga þann gríðarlega aðstöðumun sem sé á milli aðila máls. Varnaraðili, sem sé fjármálafyrirtæki hafi haft yfirburðarstöðu að þessu leyti og hafi haft yfir sérfræðiþekkingu að ráða sem sóknaraðili hafi ekki haft.

Þá álitur sóknaraðili að ógilda beri skuldbindingar hans skv. láninu með vísan til 1. mgr. 36. gr. laga nr. 7/1936 sbr. og ólögfestar reglur samningaréttarins um brostnar forsendur.

Af þessum sökum álitur sóknaraðili einsýnt að ógilda beri ábyrgðarskuldbindingu hennar og skuldskeytinguna.

Sóknaraðili vísar til þess að skuldskeytingin hafi í raun falið í sér ríkari ábyrgðarskuldbindingu af hálfu sóknaraðila en hún hafi áður gengist undir með skuldaábyrgð sinni. Hafa verði í huga, og það skipti hér miklu, að sóknaraðili hafi engan hag haft af lánveitingunni. Hún hafi því með þessu verið blekktil að taka að sér aðalskuldbindingu skv. skuldabréfi í stað fyrri lántaka sem varnaraðila hafi þá orðið fullljóst að hafi með engu móti getað staðið undir skuldbindingu sinni skv. láninu.

Þá vísar sóknaraðili til 1. mgr. 4. gr. laga nr. 32/2009 um ábyrgðarmenn, þar sem fram komi að lánveitandi skuli meta hæfi lántaka til að standa í skilum með lán þar sem ábyrgðarmaður gangist í ábyrgð til tryggingar efndum lántaka, en ákvæðið eigi að sama skapi við skuldskeytinguna, enda hafi í henni falist að sóknaraðili, sem ábyrgðarmaður í öndverðu, hafi tekið með því á sig ríkari ábyrgð á greiðslu lánsins til hagsbóta fyrir varnaraðila.

Sóknaraðili bendir á að með skuldskeytingunni hafi varnaraðili öðlast kröfu á hendur sóknaraðila umfram kröfu sem hann hafi áður átt. Að mati sóknaraðila hafi

varnaraðili með þessu ekki starfað í samræmi við eðlilega og heilbrigða viðskiptahætti og venjur á fjármálamarkaði, sbr. 1. mgr. 19. gr. laga nr. 161/2002.

Hvað ábyrgðarskuldbindinguna varðar sérstaklega þá telur sóknaraðili að einnig verði að horfa til þess, að ábyrgð D, sem hann hafi gengist undir skv. veðskuldabréfinu þann 10. júlí 2003, hafi nú verið felld niður af hálfu varnaraðila þar sem varnaraðili hafi talið þá ábyrgðarskuldbindingu í ósamræmi við samkomulagið. Ekki verði séð að önnur sjónarmið eigi við um ábyrgðarskuldbindingu sóknaraðila og álitur sóknaraðili að gæta verði jafnræðis við úrlausn þessara mála.

Sóknaraðili bendir á að í málinu liggi fyrir að það hafi verið mat varnaraðila á sínum tíma að ekki hafi verið unnt að ganga frekar að aðalskuldara bréfsins, A, og því hafi sóknaraðili í raun verið þvinguð af hálfu varnaraðila til að umbreyta ábyrgðarskuldbindingu sinni í aðalábyrgð, þ.e. með því að gerast aðalskuldari bréfsins í stað A. Með því hafi varnaraðili í raun knúið sóknaraðila til að taka á sig frekari skyldur en henni hafi borið samkvæmt ábyrgðarskuldbindingunni. Ítrekað sé að sóknaraðili hafi engan sjálfstæðan hag haft af lánveitingunni heldur hafi hún ritað undir sjálfskuldarábyrgð og síðar aðalskuldbindingu af fullkominni vanþekkingu á réttarstöðu sinni, án nokkurra leiðbeininga af hálfu varnaraðila. Til dæmis hafi sóknaraðila aldrei verið kynnt greiðslumat vegna sjálfskuldarábyrgðarinnar eða breytt réttarstaða við undirritun aðalskuldbindingar. Verði með engu móti séð að í þessu hafi einungis verið um hefðbundnar innheimtuaðgerðir að ræða. Augljóst sé hins vegar að sóknaraðili hafi verið þvinguð með einum eða öðrum hætti, af hálfu varnaraðila, til að taka á sig ábyrgðarskuldbindingu bréfsins. Varnaraðili telji sér hins vegar augljóslega fært í greinargerð sinni, að rangfæra röksemdafærslu sóknaraðila, en í kvörtun hennar hafi þess hvergi verið getið eða að því ýjað að bankinn hafi hóttað sóknaraðila. Þá sé þess hvergi getið eða að því leiddar líkur að varnaraðili hafi framið lögbrot eins og fram komi í greinargerð varnaraðila. Hins vegar álitur sóknaraðili að varnaraðili hafi með þessu farið á svig við almennar reglur um eðlilega og heilbrigða viðskiptahætti og venjur á fjármálamarkaði.

Sóknaraðili fær með engu móti séð að jafnvel þótt talið verði að ábyrgðarskuldbindingin hafi verið gild í öndverðu að slíkt feli sjálfkrafa í sér gildan grundvöll skuldskeytingar, líkt og haldið sé fram af hálfu varnaraðila. Ítrekað sé að með skuldskeytingunni hafi verið lögð mun ríkari ábyrgð á herðar sóknaraðila, án þess að séð verði að nokkrar forsendur hafi staðið til þess.

Þá kemur það sóknaraðila spáskt fyrir sjónir að með skuldskeytingunni sé upphaflegur aðalskuldari gerður að sjálfskuldarábyrgðaraðila, en slíkt gefi afdráttarlaust til kynna hversu ólík réttarstaða aðila sé annars vegar sem aðalskuldari og hins vegar ábyrgðaraðili.

Sóknaraðili bendir á að verði fallist á að varnaraðila hafi verið óheimilt að gera sóknaraðila að aðalskuldara bréfsins, verði jafnframt svo að líta á að sjálfskuldarábyrgð hennar hafi fallið niður á þeim tíma, eðli málsins samkvæmt enda hafi hún verið réttilega leyst undan þeim skuldbindingum. Sóknaraðili telur því m.ö.o. að ekki sé unnt að endurvekja sjálfskuldarábyrgðaryfirlýsingu sem áður hafi verið felld niður af hálfu bankans.

Með vísan til alls þess sem að framan sé rakið, hvers um sig og saman, álitur sóknaraðili að víkja beri til hliðar sem óskuldbindandi ábyrgðarskuldbindingu sóknaraðila, dags. 2. nóvember 1999 og skuldskeytingu, dags. 10. júlí 2003.

Athugasemdir varnaraðila.

Varnaraðili krefst þess að kröfum sóknaraðila verði hafnað. Varnaraðili bendir á að á þeim tíma sem umrætt skuldabréf hafi verið gefið út hafi verið í gildi samkomulag um sjálfskuldarábyrgðir, sem gildi tók 1. maí 1998. Samkvæmt samkomulaginu var 3. aðila heimilt að undanskilja lánveitanda þeirri skyldu að greiðslumeta aðalskuldara ef lánsupphæð væri ekki hærri en 1.000.000 kr. Skuldabréf nr. X hafi upphaflega verið að lánsfjárhæð kr. 830.000. Þar sem það sé ekki herra en kr. 1.000.000 hafi því verið heimilt að undanskilja lánveitanda þeirri skyldu að greiðslumeta aðalskuldarann. Ábyrgðarmenn hafi gert það er þeir hafi skrifað undir skuldabréfið og skjalið „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga“ en samkvæmt því skjali þá var ábyrgðarmönnum kynntur réttur sinn samkvæmt samkomulagi um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga en skv. skjalinu þá var ábyrgðarmönnum kynntur bæklingur sparisjóðsins um sjálfskuldarábyrgðir. Að auki komi fram í því skjali undir liðnum „IV. Greiðslumat o.fl.“ að greiðslumat fari ávallt fram ef lánsfjárhæð er hærri en kr. 1.000.000. Skjalið sé auðlesið, auðskiljanlegt og á íslensku. Ábyrgðarmenn skuldabréfsins séu lögráða íslenskir einstaklingar sem hafi átt að geta skilið efni skjalsins og áhrif þeirra skuldbindinga sem þeir hafi verið að ganga að með því að skrifa undir ábyrgðarskuldbindingar. Að framangreindu sé því ljóst að ekkert misjafnt hafi farið fram er ábyrgðin hafi verið veitt, reglum samkomulagsins hafi verið fylgt til hlítar og verði ekki séð hvernig hægt sé að halda öðru fram.

Varnaraðili hafnar þeim fullyrðingum sóknaraðila sem röngum og ósönnuðum að varnaraðili hafi staðið að hótunum í garð sóknaraðila. Hafi hér aðeins verið um að ræða hefðbundnar innheimtuaðgerðir að sem hafi verið í öllu samræmi við lög og reglur er gilt hafi á þeim tíma. Það verði að teljast heldur frjállega farið með málavexti að kalla hefðbundnar og eðlilegar innheimtuaðgerðir hótanir. Þá telur varnaraðili að skrif sóknaraðila um hótanir ýja að því að varnaraðili hafi framið einhvers konar lögbrot. Sé því framangreindri fullyrðingu sóknaraðila mótmælt harðlega sem rangri. Sóknaraðili hafi gerst aðalskuldari í kjölfar greiðslufalls aðalskuldara og þar sem hún hafi verið ábyrgðarmaður að skuldabréfinu hafi hún skuldbundið sig til að standa straum af þeim greiðslum sem aðalskuldari myndi ekki geta staðið við. Sólidarísk sjálfskuldarábyrgð lýsi sér þannig að hver ábyrgðarmaður ábyrgist greiðslu skuldar að öllu leyti. Ábyrgðin sé „einn fyrir alla og allir fyrir einn“ eins og kallað sé. Kröfuhafa sé í sjálfvald sett að hvaða ábyrgðarmanni hann gangi til greiðslu skuldar. Beri svo við að kröfuhafi gangi að tilteknum ábyrgðarmanni til greiðslu skuldar öðlist sá hinn sami almennt endurkröfurétt á hendur meðábyrgðarmönnum, er nemi þeirri fjárhæð að frádregnum þeim hluta skuldarinnar sem í hans hlut hafi átt að koma. Almennt sé talið að meðábyrgðarmenn beri jafnan ábyrgð sín á milli nema um annað hafi verið samið enda þótt þeir beri óskipta ábyrgð gagnvart kröfuhafa. Þannig hafi ekkert óeðlilegt átt sér stað við framangreinda skuldskeytingu og hafi í raun verið um að ræða vægari niðurstöðu heldur en áframhaldandi innheimtuaðgerðir hefðu haft í för með sér. Með framangreindu hafi varnaraðili í raun verið að gæta meðalhófs í innheimtuaðgerðum sínum gagnvart sóknaraðila.

Varnaraðili telur þannig augljóst að ábyrgðin hafi verið gild og þar af leiðandi byggi skuldskeytingin á gildum grundvelli og sé því ekki unnt að fella það skuldabréf niður.

Mótmælir varnaraðili þeim fullyrðingum sóknaraðila að varnaraðili hafi ekki hagað sér í samræmi við góða og heilbrigða viðskiptahætti, enda sé augljóst af

ofangreindri umfjöllun að varnaraðili hafi fylgt öllum þeim reglum, lögum og samkomulögum sem í gildi hafi verið þegar ábyrgðin hafi verið veitt og sé því ekkert í ferlinu frá ábyrgðarveitingunni og til núverandi stöðu sóknaraðila sem kallast geti slæmir eða óheilbrigðir viðskiptahættir. Sóknaraðili hafi tekið það sérstaklega fram að hann hafi ekki haft vilja til að kynna sér fjárhag aðalskuldans með þar til gerðu haki og hafi honum verið það heimilt samkvæmt gildandi samkomulagi. Með sömu rökum sé heimfærslu undir 36. gr. laga nr. 7/1936 mótmælt enda ljóst að ekkert ósanngjarnt eða óheiðarlegt hafi átt sér stað þegar að til skuldbindinganna hafi verið stofnað. Þar að auki hafi sóknaraðili á engan hátt sannað framangreint enda sé ekki grundvöllur fyrir þeim tilhæfulausu fullyrðingum.

Varnaraðili telur af framangreindu ljóst að ábyrgðin sem veitt hafi verið í upphafi sé gild enda ákvæðum gildandi samkomulags um notkun ábyrgða á skuldum einstaklinga fylgt til hlítar.

V.

Niðurstaða.

Ágreiningur aðila lýtur að gildi sjálfskuldarábyrgðar og skuldskeytingu, dags. 10. júlí 2003, á skuldabréfi nr. X (áður X), útgefnu af A til FF.

Krafa sóknaraðila byggir á samkomulagi um notkun sjálfskuldarábyrgða, dags. 27. janúar 1998. Umrætt samkomulag var undirritað af Sambandi íslenskra sparisjóða f.h. sparisjóða. Var FF einn þessara sparisjóða og leiðir varnaraðili í máli þessu rétt sinn frá því félagi. Samkomulag um notkun sjálfskuldarábyrgða tók m.a. til sjálfskuldarábyrgða á skuldabréfum, sbr. 2. gr. samkomulagsins. Í 1. mgr. 3. gr. samkomulagsins var mælt fyrir um að fjármálafyrirtæki bæri að meta greiðslugetu greiðanda væri sjálfskuldarábyrgð sett til tryggingar fjárhagslegri skuldbindingu og ábyrgðarmaður óskaði eftir slíku mati. Samkvæmt 2. mgr. 3. gr. var fjármálafyrirtæki þó skylt að greiðslumeta greiðanda þegar óskað var sjálfskuldarábyrgðar til tryggingar fjárhagslegri skuldbindingu sem nam meira en kr. 1.000.000. Tryggt skyldi að ábyrgðarmaður gæti kynnt sér niðurstöðu greiðslumats áður en hann gengist í ábyrgð enda lægi fyrir að greiðandi hefði samþykkt það, sbr. 3. mgr. sömu greinar.

Ekki liggur fyrir að varnaraðili hafi framkvæmt mat á greiðslugetu A, útgefanda skuldabréfs nr. X. Samkvæmt 3. gr. samkomulagsins var fjármálafyrirtæki skylt að meta greiðslugetu greiðanda nema sjálfskuldarábyrgðaraðilar óskuðu eftir því að greiðslumat yrði ekki framkvæmt, enda var fjárhæð skuldabréfsins kr. 830.000. Á skjalinu „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga“ óskaði sóknaraðili eftir því að greiðslugeta greiðanda yrði ekki metin. Þar með var varnaraðila, á grundvelli 3. gr. samkomulagsins, ekki skylt að meta greiðslugetu greiðanda, A og þar með kynna sóknaraðila ef fjárhagsstaða aðalskuldara bent til þess að hann gæti ekki staðið við skuldbindingar sínar.

Fullyrðingar sóknaraðila um að ætla megi að varnaraðila hafi við lánveitinguna verið kunnugt um skuldastöðu lántakans og afleita greiðslustöðu, eða önnur atriði sem máli skipti, fá ekki stoð í gögnum málsins.

Samkvæmt 4. gr. samkomulags um notkun sjálfskuldarábyrgða bar fjármálafyrirtækjum að gefa út upplýsingabæklinga um sjálfskuldarábyrgðir og dreifa með skjölum sem afhent voru ábyrgðarmönnum til undirritunar.

Samkvæmt skjalinu „Til ábyrgðarmanna fjárskuldbindinga“ staðfesti sóknaraðili að hafa fengið og kynnt sér bækling sparisjóðanna um

sjálfskuldarábyrgðir. Ljóst er því að varnaraðili uppfyllti upplýsingaskyldu sína áður en til sjálfskuldarábyrgðar var stofnað, samkvæmt samkomulagi um notkun sjálfskuldarábyrgða, að þessu leyti. Verður því ekki fallist á með sóknaraðila að hún hafi ekki vitað eða mátt vita hvað fólst í því að gerast sjálfskuldarábyrgðaraðili á skuldabréfinu.

Í ljósi framangreinds voru ekki til staðar forsendur til að víkja til hliðar sjálfskuldarábyrgð sóknaraðila á skuldabréfi nr. X til hliðar, með vísan til 36. gr. laga nr. 7/1936 um samningsgerð, umboð og ógilda löggæringa.

Sóknaraðili krefst þess einnig að úrskurðað verði óskuldbindandi og felld úr gildi skuldbinding hennar samkvæmt skuldabréfinu í samræmi við skuldskeytingu, dags. 10. júlí 2003.

Með umræddri skuldskeytingu gerðist sóknaraðili greiðandi að láni nr. X og A, útgefandi skuldabréfsins, sjálfskuldarábyrgðaraðili. Var það nokkru eftir að gert hafði verið fjárnám í eignum sóknaraðila að C og bifreiðinni E fyrir kröfu FF.

Sóknaraðili var í sjálfskuldarábyrgð fyrir umræddri kröfu en samkvæmt 5. gr. skuldabréfsins mátti gera aðför til fullnustu skuldarinnar án undangengins dóms eða réttarsáttar hjá skuldara og sjálfskuldarábyrgðarmönnum skv. 7. tl. 1. mgr. 1. gr. laga nr. 90/1989 um aðför. Er ekki að sjá að staða hennar gagnvart varnaraðila hafi orðið verri við það að hún gerðist greiðandi skuldabréfsins og hóf að greiða afborganir þess, en varnaraðila var á þeim tíma rétt að gjaldfella bréfið og ganga að sóknaraðila. Ekki verður séð að ósanngjarnt hafi verið eða andstætt góðri viðskiptavenju að krefja sóknaraðila um greiðslu samkvæmt sjálfskuldarábyrgðinni og gera fjárnám í eignum hennar fyrir kröfum FF. Þvert á móti verða það taldar eðlilegar innheimtuaðgerðir, sbr. 19. gr. laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki og 1. mgr. 3. gr. laga nr. 90/1989 um aðför. Sóknaraðila hafði verið birt greiðsluáskorun þann 10. apríl 2002, en aðfarargerðin fór fram 27. ágúst 2002. Ekki verður fallist á að sóknaraðili hafi verið þvinguð eða blekkt til að samþykkja skuldskeytinguna, dags. 10. júlí 2003, svo ósanngjarnt geti talist skv. 36. gr. laga nr. 7/1936, enda var hún í ábyrgð fyrir umræddu skuldabréfi.

Ekki verður fallist á tilvísun sóknaraðila til laga nr. 32/2009 um ábyrgðarmenn, enda höfðu þau ekki tekið gildi á þeim tíma sem skuldabréfið var útgefið og skuldskeytingin var framkvæmd.

Í ljósi framangreinds eru ekki forsendur til að verða við kröfu sóknaraðila um að fella úr gildi skuldskeytingu, dags. 10. júlí 2003.

Með vísan til alls framangreinds er öllum kröfum sóknaraðila í máli þessu hafnað.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfum sóknaraðila, M, á hendur varnaraðila, F, er hafnað.

Reykjavík, 8. febrúar 2013.

Haukur Guðmundsson

ÚRSKURÐARNEFND UM VIÐSKIPTI VIÐ FJÁRMÁLAFYRIRTÆKI

Geir Arnar Marelsson

Jóhann Tómas Sigurðsson

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Guðlaug B. Ólafsdóttir